

zöme a késő népvándorláskorra (1 cölöplyuk, 3 gödör, 2 ház, 2 kemence) és a középső neolitikumra (1 ház, 2 gödör, 1 árok) datálhatóak. Utóbbiból származó leletek egy része a Szamos vidéki festett kerámia kultúrkörébe tartozik.

PINTYE GÁBOR

168. Ópusztaszer, Kisműrét-É (KÖH 33614)

(Csongrád megye) Sza?

Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark területére tervezett Vendégforgalmi kiszolgáló épület, Látogatóközpont, Karbantartó- és örökségműhely létesítéséhez kapcsolódó beruházásokhoz előzetes régészeti dokumentáció összeállítására volt szükség. A tanulmány elkészítéséhez kapcsolódó terepi munkálatokat 2013. augusztus 22-én kezdtük el.

A tervezett beruházások az Emlékpark területén több helyen földmunkával járó változtatásokat jelentettek. Az Emlékpark DNy-i részén tervezett Karbantartó- és örökségműhely közelében elhelyezkedő Kisműrét-É szarmata kori lelőhely kiterjedésének terepbejárással és kis méretű, szisztematikusan mintavételi gödrök létesítésével történő pontosítása volt a cél.

A vizsgált területet a munka elvégzésekor erdő és hozzá kapcsolódó erőtéljes aljnövényzet fedte. Ez a terület terepbejárásra alkalmatlan volt. Az emlékpark területén kívül, D-i irányba található földterületek sem bizonyultak terepbejárásra alkalmasnak, mivel egy részén legelő, másik részén tarló helyezkedett el. A lelőhely kiterjedésének pontosítása érdekében, azokon a területeken, ahol sem a terepbejárás sem egyéb lelőhelydiagnosztikai módszer alkalmazására nem volt alkalmas terepviszony, a tervezett beruházással érintett részeket öt különböző ponton kis felületű mintavételi gödröket nyitottunk (lapátpróba). A megnyitott szelvényekben, négy esetben, 15–20 cm mélységben a világossárga homokos altalaj jelentkezett, helyenként talajlazító és szántásnyomokkal. Az ötödik mintavételi gödörben az erdőtelepítéshez talajlazítóval átforgatott réteg alatt, a többi szelvénytől eltérő módon, a mai felszíntől 45 cm mélységben egy rendkívül kötött állagú, sötétbarna homokos talajréteg jelentkezett. Leletanyagot ugyan nem tartalmazott és egyértelműen beásás sem rajzolódott ki, de az eltérő talajszerkezet utalhat egy régészeti jelenség visszatöltődésére (pl.: vízlevezető árok). Ennek alapján feltételezhető, hogy a lelőhely kiterjedése ebbe az irányba növekszik.

Munkatárs: Molnár Zsolt.

SÓSKUTI KORNÉL

169. Öreglak, Öreglaki Állami Gazdaság (KÖH 47983)

(Somogy megye) Kk, Kú

A kaposvári múzeum numizmatikai anyagának rendezése során egy kisebb zacskó érmét találtunk Öreglak megnevezéssel, valamint két kisebb feljegyzéssel. Az éremlelet a lelőhely-adatbázisban nem szerepel, a fenti lelőhely néven török kori sírról tesznek említést. A feljegyzésekből és visszaemlékezésekből az alábbi derül ki: 1966-ban hídmérleg építése közben, egy 2×2 m-es szelvényben, 150–160 cm-es mélységben szabályos irányú csontvázak voltak. A helyszínen dolgozó munkások összevették az érméket, nem sikerült mindet összegyűjteni. Az egyik sír mellett, aminek tájolása DNy–ÉK volt, deréktájon kerültek elő valamilyen vászonanyagban, egy gombócban az

érmék. A leletben eredetileg 67–70 db pénz lehetett, jelenleg 60 db érmét leltározunk be, és helyeztünk el a Numizmatikai Gyűjteményben. A leletben magyar dénárok, osztrák garas és krajcár, erdélyi és lengyel garasok, valamint ragúzai dénárok vannak. Az érmék kibocsátási ideje: 1492–1660.

VARGA MÁTÉ

170. Öreglak, Templom (KÖH 85829)

(Somogy megye) B, Á, Kk

A Somogyvár–Öreglak–Lengyeltóti aggregációs optika elektronikus hírközlési építmény földmunkáinak idején 2013. június 4–5-én régészeti felügyeletet végeztünk Öreglak községben. Közvetlenül a templom mellett, attól ÉNy-i irányban, egy kb. 30 m-es szakaszon, a járda és az úttest között, a bolygatott földben több régészeti leletet (állatcsont, kerámia) is gyűjtöttünk. A kerámiák a 13–15. századból származnak, 3 töredék az urnamezős kultúrához köthető. A lelőhelyet kiterjesztettük a templom területére is, mert felmerült annak középkori eredete. A lelőhely mérete kb. 90×40 m.

VARGA MÁTÉ

171. Órtilos, Bogárdi-dűlő Dél (KÖH 84491)

(Somogy megye) Kk

A Csupogói kistérségben a szélessávú optikai körzethálózat fejlesztéséhez készült előzetes régészeti dokumentáció részét képező terepbejárást 2013. június 25–27. között végezték el az MNM NÖK munkatársai. A terület sávos bejárása a tervezett nyomvonal tengelyétől 50–50 m-es sávban történt, mely összesen 19 régészeti lelőhelyet érintett. A vizsgált szakaszok mezőgazdasági művelés alatt álló területein változó feltételekkel és eredményességgel lehetett a terepbejárást elvégezni.

Órtilos közigazgatási területének K-i részén, az Órtilosba vezető 68118 j. út É-i oldalán, egy kukoricatáblát bejárva késő középkori kerámiatöredékeket találtunk. A magas kukoricásban, rossz megfigyelési körülmények mellett kíséreltük meg lehatárolni a korábban ismeretlen régészeti lelőhelyet.

Munkatársak: Melis Eszter régész, Lakatosné Sövegjártó Erika és Spolár Erika technikusok.

TOKAI ZITA MÁRIA

172. Ósagárd határa (Nógrád megye) I

A Magyar–szlovák DN 800 gázszállító tranzit vezeték építése kapcsán a település határában az alábbi lelőhelyek kutatását végezték el a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ munkatársai.

Széles-mező (2. lelőhely) (KÖH 78915): 2013. május 9-én elvégeztük a lelőhelyen a 045/22–25 hrsz.-ú ingatlanokon a próbafeltárást. A feltárt terület: 361,66 m² nagyságú volt, ebből pozitív 21,61 m² volt.

A lelőhely Ósagárd külterületén, a település szélétől 900 m-rel Ny-ra található, a Széles-mező elnevezésű, K–Ny-i irányú domb tetején, az erdősávtól D-re. A lelőhely közepén, a 31+260 és a 31+442 km szelvények között nyitott területen 1 régészeti jelenséget találtunk. A területen a megfigyelt humuszvastagság 30–70 cm között volt.